

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 9C/24/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814211104
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8814211104.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Martinou Melníkovou v právnej veci žalobcu: AB 1 B.V., registračné číslo: 560 07 043, so sídlom Amsterdam, Strawinskylaan 933, PSČ 1077XX, Holandské kráľovstvo, zast. Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, IČO: 47234679, adresa na doručovanie: Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, proti žalovanej: O. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D. C. XXX, Š. P. Z. F., o zaplatenie sumy 344,91 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 211,64 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25% ročne zo sumy 211,64 eur od 15.11.2013 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 22,78 eur, ktorá pozostáva z iných trov konania vo výške 4,51 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 18,27 eur na účet právneho zástupcu žalobcu a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajší súd dňa 15.12.2014 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 344,91 eur, vyčísleného ročného úroku z omeškania vo výške 29,94 eur, úroku z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 344,91 eur odo dňa 04.12.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že pohľadávky Home Credit Slovakia, a.s. IČO: 36 234 176, Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, (ďalej len „právneho predchodcu veriteľa“) vzniknuté z úverovej zmluvy č.4301064065 zo dňa 18.01.2013, boli na základe zmluvy zo dňa 29.10.2013 postúpené na žalobcu. Právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovanou ako dlžníkom dňa 18.01.2013 Úverovú zmluvu č. 4301064065 (ďalej len „ÚZ“), ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. (ďalej len „ÚZP“). Predmetom ÚZ bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 253,90 eur zo strany právneho predchodcu žalobcu žalovanej. Žalovaná sa zaviazala peňažné prostriedky vrátiť v 24 pravidelných mesačných splátkach po 15,13 eur. Žalovaná bola povinná splácať úver v pravidelných mesačných splátkach splatných v zmysle ÚZ. Žalovaná bola v omeškani s úhradou svojho záväzku tak, ako je uvedené v priloženom Výpise čerpania, splátok a úhrad, z ktorého vyplýva prehľad jednotlivých platieb žalovanej a spôsob ich započítania. V zmysle Hlavy ÚZP s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru bola žalovaná právnym predchodcom žalobcu vyzvaná listom zo dňa 29.10.2013 k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostáva z nezaplatených splátok po splatnosti, upomienky a zmluvnej pokuty (ak boli vygenerované) a zo zosplatených budúcich splátok, v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Zmluvné pokuty a upomienky boli žalovanej vyúčtované v zmysle Hlavy 18 ÚZP, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou ÚZ. Sadzba úroku z omeškania, ktorú si žalobca v žalobe uplatňuje vo výške

8,25 % ročne bola stanovená nasledovne: základná úroková sadzba I. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. ku dňu 15.11.2013 (pätnásť deň odo dňa odoslania Výzvy k splateniu celého úveru) + 8 percentuálnych bodov. Úrok z omeškania bol stanovený takto: úrok z omeškania vo výške 29,94 eur z čiastky 344,91 eur od 15.11.2013 do 03.12.2014. Vzhľadom na vyššie uvedené, tak ako vyplýva aj zo splátkového kalendára, žalobca eviduje voči žalovanej dlh, ktorý predstavuje istina vo výške 60,24 eur, úrok vo výške 46,37 eur, zosplatnená istina vo výške 180,30 eur, upomienka I. vo výške 5 eur, Upomienka II. vo výške 24 eur a 12 eur a zmluvná pokuta vo výške 17 eur.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadрила.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, a to výpisom z obchodného registra, oznámením o postúpení pohľadávky, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere a zmluvou o revolvingovom úvere spolu s úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., informáciami o poistení dohodnutom zmluvou, listinou Čo by ste mali vedieť o svojom úvere, výzvou k splateniu celého úveru, výpisom čerpania, splátok a úhrad, poštovými podaciami hárkami a zistil nasledovný skutkový stav:

Žiaden z účastníkov sa na pojednávanie nedostavil, svoju neprítomnosť ospravedlnil iba právny zástupca žalobcu a žiadal, aby bolo vykonané v jeho neprítomnosti. Zároveň uviedol, že predmetná úverová zmluva je platná a účinná, obsahuje všetky zákonom predpísané obsahové náležitosti, má písomnú formu, je prejavom slobodnej vôle žalovanej, je uzatvorená v súlade s právnymi predpismi, ktoré boli platné a účinné v čase uzatvorenia úverovej zmluvy a neobsahuje žiadne neprijateľné zmluvné podmienky.

Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou ako klientom bola dňa 18.01.2013 uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o revolvingovom úvere č. 43010640655000, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 253,90 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v pravidelných 24 splátkach vo výške 15,13 eur mesačne pri celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom v sume 363,12 eur. Ročná úroková sadzba bola v zmluve dohodnutá vo výške 35,86 % a RPMN (ročná percentuálna miera nákladov) vo výške 43,1 %, pri priemernej hodnote RPMN 46,35%. Dátum prvej splátky bol dohodnutý na deň 18.02.2013 a lehota splatnosti na deň 25.01.2015.

Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. s tým, že dolupodpísaný klient svojím podpisom potvrdil, že prevzal úverové podmienky, je s nimi oboznámený, sú mu všetky ich ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami.

Podľa § 1 hlavy 1 Úverových podmienok, tieto úverové podmienky (ďalej iba „ÚP“) sú zmluvnými podmienkami v zmysle § 273 Obchodného zákonníka a sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy (ďalej iba „ÚZ“) a Zmluvy o revolvingovom úvere (ďalej iba „Zmluva o RÚ“) uzatváranými medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., (ďalej iba „spoločnosť“) a fyzickou osobou (ďalej iba „klient“). Ak klient Zmluvu o RÚ neuzatvoril, nie sú pre neho ustanovenia týchto ÚP týkajúce sa Zmluvy o RÚ záväzné.

Uzatvorením úverovej zmluvy sa spoločnosť ako veriteľ zaväzuje klientovi poskytnúť dohodnutý úver a klient ako dlžník z úverovej zmluvy sa zaväzuje spoločnosti poskytnutý úver vrátiť a zaplatiť úroky (§ 2 hlavy 1 Úverových podmienok).

Podľa § 1 hlavy 5 Úverových podmienok, klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to v pravidelných mesačných splátkach, ktorých počet, výška a termín splatnosti sú určené v ÚZ. Klient je povinný hradiť spoločnosti pravidelný mesačný poplatok za vedenie úverového účtu vo výške uvedenej v ÚZ. Klient súhlasí s tým, že poplatok za vedenie úverového účtu je zahrnutý do splátok úveru. V jednotlivých splátkach je zahrnutá príslušná časť úverovej istiny, poplatok za vedenie úverového účtu, úroky a príp. úhrada za poistenie (ďalej iba „splátka“), ak z údajov v ÚZ nevyplýva inak.

V zmysle hlavy 7 § 3 Úverových podmienok, klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie Spoločnosti v prípade že:

a) sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskoril s platením jednej

splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace,
b) uviedol v návrhu nepravdivé údaje,
c) porušil niektorú z ďalších povinností vyplývajúcich z ÚZ, z týchto ÚP alebo zo zmlúv, ktorých predmetom je zabezpečenie pohľadávok vyplývajúcich z ÚZ,
d) bolo začaté exekučné, konkurzné alebo vyrovnacie konanie na majetok klienta.

V zmysle hlavy 18 § 1 Úverových podmienok v prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky RÚ je Spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť Spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5,- eur v prípade prvej upomienky a 12 eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. V prípade, že ide o zaslanie prvej upomienky za dobu trvania zmluvy, nebude poplatok za upomienku účtovaný. Bez ohľadu na počet zaslaných upomienok, bude klientovi poplatok za upomienku účtovaný maximálne dvakrát za kalendárny mesiac, a to vždy len za upomienku zaslanú v listinnej podobe. Po zosplatnení úveru už nebudú poplatky za upomienky klientovi účtované.

V prípade omeškania klienta je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17 eur. táto pokuta bude spoločnosťou vyúčtovaná maximálne jedenkrát za dobu trvania zmluvy (hlava 18 § 2 Úverových podmienok).

V zmysle hlavy 20 § 7 Úverových podmienok ÚZ, ÚP, Metodická príručka a zabezpečovacie vzťahy, ako aj vzťahy vzniknuté následne na základe uvedených zmluvných vzťahov, sa riadia príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, v znení neskorších predpisov, ako aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka, v platnom znení.

Z predloženého splátkového kalendára súd zistil, že žalovaná uhradila celkom sumu 42,26 eur, pričom jej bolo poskytnutých 253,90 eur a dňa 29.10.2013 došlo k zosplatneniu celého úveru.

Listom zo dňa 29.10.2013 označeným ako Výzva k splateniu celého úveru právny predchodca žalobcu žalovanej oznámil, že z dôvodu omeškania s úhradou záväzkov vyplývajúcich z predmetnej úverovej zmluvy, spoločnosť ju vyzýva k splateniu celého čerpaného úveru s tým, že dlžná čiastka činí 344,91 eur a vyzval ju na jej splatenie do 15 dní odo dňa odoslania predmetnej výzvy.

V liste zo dňa 19.11.2014 žalobca oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. IČO: 36 234 176 na spoločnosť AB 1 B.V., registračné číslo: 341 86 049 a zároveň ju vyzval na zaplatenie dlžnej sumy 373,76 eur do siedmich dní odo dňa odoslania výzvy.

Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476 <<http://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101?ucinnost=18.01.2013>>), zmluvy o úvere (§ 497 <<http://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101?ucinnost=18.01.2013>>), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591 <<http://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101?ucinnost=18.01.2013>>), zasielateľskej zmluvy (§ 601 <<http://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101?ucinnost=18.01.2013>>), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638 <<http://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101?ucinnost=18.01.2013>>), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673 <<http://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101?ucinnost=18.01.2013>>), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682 <<http://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101?ucinnost=18.01.2013>>), zmluvy o inkase (§ 692 <<http://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101?ucinnost=18.01.2013>>), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700 <<http://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101?ucinnost=18.01.2013>>), zmluvy o bežnom účte (§ 708 <<http://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101?ucinnost=18.01.2013>>) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716 <<http://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101?ucinnost=18.01.2013>>).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak (§ 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis - nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba I. Y. N. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších predpisov spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzavretá úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie účelového úveru žalovanej, ktorá sa ho zaviazala vrátiť za stanovených podmienok. Keďže si túto svoju povinnosť neplnila, žalobca dňa 29.10.2013 zospatnil celý úver a vyzval ju na zaplatenie predmetnej sumy.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah úverových podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Na uvedený právny vzťah je tiež potrebné aplikovať zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, v zmysle ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ďalej súd zistil, že podľa Úverových podmienok sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka ako aj Občianskeho zákonníka.

V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorít oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárne nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zjavné, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu.

V ďalšom sa súd zaoberal jednotlivými nárokmi tvoriacimi žalovanú sumu.

Prvou žalobcom uplatňovanou sumou je nárok na zaplatenie istiny a zosplatennej istiny spolu v sume 240,54 eur. Je nepochybné, že žalobca poskytol žalovanej úver v sume 253,90 eur a žalovaná uhradila celkovo sumu 42,26 eur, pričom súd žalovanou vykonané úhrady započítal na úhradu istiny v zmysle citovaného ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka a preto žalovanú zaviazal na zaplatenie istiny v sume 211,64 eur a čo do zvyšku v tejto časti istiny žalobu zamietol.

Ďalšou žalobcom uplatnenou sumou je suma za upomienky, ktoré si žalobca uplatňuje v zmysle zmluvy a úverových podmienok spolu vo výške 41 eur, pričom aj v rámci žalovanou uhradených súm započítaných na istinu je taktiež suma, ktorá bola žalobcom z jednotlivých splátok započítaná na úhradu poplatkov za upomienky. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Navrhovateľ - žalobca je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Tu však ešte súd uvádza, že aj v prípade preukázania vykonania takého úkonu, súd by daný nárok podrobil posúdeniu z hľadiska ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko je zjavné, že podmienky na takýto úkon zo strany žalobcu boli splnené, pretože žalovaná si neplnila riadne svoje povinnosti. Súď však považuje sumu za upomienky za neprimeranú, keďže by mala predstavovať náklady spojené so zaslaním upomienok, ktoré aj v prípade ich písomného vyhotovenia a s tým spojených výdavkov na poštovné, súď považuje za neadekvátne predmetnému úkonu, pričom s najväčšou pravdepodobnosťou boli upomienky zaslané. Na základe

uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku poplatku za upomienky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje za súčasného zhodnotenia predmetného dojednania ako takého, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto žalovanou vykonané úhrady na túto položku v rámci splátok započítal na istinu a sumu uplatňovanú z tohto titulu žalobou zamietol.

Ďalším nárokom, ktorý si žalobca uplatňoval bola suma 17 eur za zmluvnú pokutu, ktorú si žalobca uplatnil v zmysle hlavy 18 § 2 Úverových podmienok a ktorú bol oprávnený vyúčtovať v prípade omeškania klienta.

Dohodnutú zmluvnú pokutu súd vyhodnotil ako zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa. Ide totiž o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ. K vyššie uvedenému súd poukazuje aj na názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2011 sp. zn. 3Co 3/2011. V predmetnej úverovej zmluve bol za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania a zmluvná pokuta, ktorej suma bola určená bez ohľadu na dobu omeškania a sumu, s ktorou je žalovaný ako klient v omeškaní, jednotnou sumou a takto v prípade omeškania len s jednou splátkou by pokuta predstavovala sumu vyššiu ako suma mesačnej splátky, takže nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa. Preto súd v tejto časti žalobu zamietol.

Ďalšou žalobcom nárokovanou sumou je nárok na zaplatenie úroku z úveru jednak do času zosplatenia a v prípade riadneho splácania, tzv. ušlý úrok. Súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný vo výške 35,86% ročne.

Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (január 2013) činila úrok 13 % p.a. Z toho je zrejmé, že dohodnutý ročný úrok z úveru medzi účastníkmi v danom prípade bol o 22,86% vyšší ako bola priemerná úroková miera z úverov poskytovaných v tomto období bankami.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

Úroková miera dohodnutá medzi účastníkmi viac ako 2 násobne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné nemožno ich ďalej moderovať. Poskytnutý úver je z uvedeného dôvodu bezúročný.

V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 vo veci žalobcu Profi Credit Slovakia s.r.o. o nárok na zaplatenie zo zmluvy o revolvingovom úvere, ktorý v odôvodnení svojho rozsudku uviedol:

„Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa

v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

Žalobca skutočne poskytol žalovanej úver v sume 253,90 a žalovaná zaplatila len sumu 42,26 eur, ktorú celú úhradu započítal na úhradu istiny, preto pri súčasnom závere o absolútnej neplatnosti o výške úrokov z úveru zaviazal žalovanú zaplatiť sumu 211,64 eur a v časti uplatňovaného úroku z úveru žalobu zamietol.

Žalobca si tiež uplatnil nárok na úrok z omeškania, ktorý ku dňu 03.12.2014 vyčíslil vo výške 29,94 eur a zo sumy 344,91 eur vo výške 8,25 % ročne od 04.12.2014 do zaplatenia dlžnej sumy. Žalobcovi nie je možné priznať nárok na kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 29,94 eur vyčíslený zo všetkých žalovaných súm za obdobie od 15.11.2013 do 03.12.2014, nakoľko bol vyčíslený z vyššej sumy na akú žalobcovi vznikol nárok.

Podľa zistenia súdu sadzba úroku z omeškania v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., bola ku dňa 15.11.2013 vo výške 8,25 % p.a. Vzhľadom na žalobcom priznaný nárok, súd žalovanú zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 211,64 eur od 15.11.2013 do zaplatenia a čo do zvyšku aj v časti nároku na úrok z omeškania žalobu zamietol.

Podľa § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 137 O.s.p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Z uplatnenej sumy 344,91 eur bolo žalobcovi priznaných 211,64 eur (priznaná suma vyčíslená ku dňu vyhlásenia rozsudku). Žalobca tak mal v konaní úspech 61% a neúspech 39%, čo predstavuje úspech žalovanej. Žalobcovi tak vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 22%.

Odmena za jeden úkon právnej služby podľa § 10 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhlášky“) predstavuje sumu 26,56 eur.

Trovy právneho zastúpenia tak ako boli zástupcom žalobcu vyčíslené pozostávajú z odmeny za dva úkony právnej služby po 26,56 eur (prevzatie a príprava zastúpenia, návrh na vydanie platobného rozkazu) podľa § 13a ods. 1 písm. a), c), teda odmena spolu 53,12 eur, režijný paušál a to 2 krát za úkon v roku 2014 po 8,04 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl., spolu v sume 16,08 eur.

Takto mal súd za to, že žalobcovi vznikol nárok na trovy právneho zastúpenia v sume pozostávajúcej z odmeny 53,12 eur, režijného paušálu 16,08 eur a k tomu DPH vo výške 20% z odmeny a režijného paušálu, z položiek, z ktorých bola uplatnená právnym zástupcom, v zmysle § 18 ods. 3 cit. vyhl., teda 20% zo sumy 69,20 eur, t.j. 13,84 eur. Takto trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 83,04 eur.

Ako súd uviedol vyššie, žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 22%, preto zaviazal žalovanú na zaplatenie trov právneho zastúpenia v sume 18,27 eur (22% zo sumy 83,04 eur) a iných trov konania pozostávajúcich z poplatku z návrhu na začatie konania, pričom žalobca uhradil poplatok v sume 20,50 eur a preto mu vznikol nárok na náhradu trov v sume 4,51 eur (22% zo sumy 20,50 eur).

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. I O.s.p.
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd I. stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu I. stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená v stanovenej lehote, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na výkon exekúcie podľa osobitného právneho predpisu.